

FASE 2 (10 A 12 ANOS)

Como vimos, nin todas as persoas teñen acceso aos recursos necesarios para vivir ben. A natureza é degradada cada día, sobreexplotada, mais, a pesar de todo, moitos habitantes do mundo viven situacións inxustas. A riqueza está nas mans duns poucos.

É fundamental ter en conta o que custa ao noso mundo e a todos os que vivimos nel, persoas, animais e plantas, a utilización irresponsábel e sen medida de recursos. Auga contaminada, corta e queima de bosques, destrución da camada de ozono, mares repletos de plásticos... O noso planeta está en perigo. Como gardiás, debemos coidar tanto as persoas que conviven connosco, como do voso lar común, a Terra.

ACTIVIDADE 1

Propóñovos ver este vídeo para entender por que é necesario deixar de tratar a natureza como o facemos. Porén, para entendela todo moito mellor, quero que esteades pendentes destas preguntas. Despois deberedes respondelas:

Quen están a esgotar os recursos do planeta?

Se esgotarmos os recursos do planeta, que ocorrerá?

Que ocorrerá aos humanos se esgotarmos os recursos do planeta?

Por que son necesarios os bosques? Quen os necesitan para vivir?

Que ocorrerá se explotarmos os bosques do planeta sen control?

ACTIVIDADE 2

Agora ollade estes dous vídeos:

O diario de Noaga (Burkina Faso – África)

O diario de Moina (Bangladesh – Asia)

- Cales son os problemas que sofren Noaga e Moina? Son os mesmos? Cales son comúns e cales non?
- Cales son as causas da seca na Terra de Noaga? É por algo que eles fixeron ou é por algo que outros fixeron?
- É xusto o que está a ocorrer na súa aldea?
- Cales son as causas da pobreza da familia de Moina? É porque non traballan? É xusto o que ocorre á súa familia?
- Como melloraron as súas vidas Moina e Noaga? O que tería ocorrido se isto non tivese acontecido? É xusto axudalas a elas e a quen viven coma elas?
- Poden ser solucionados os problemas de Noaga e Moina sen esgotar os recursos naturais e a biodiversidade do planeta?

Mentres pensades nas respostas a estas preguntas, o mellor é que completedes a **cesta de Moina** e a **bill da aldea de Noaga**. Podedes facelo en parellas, en grupos ou toda a aula xunta. Tamén pintalos se quixerdes, para pór cores na vida de Moina e Noaga.

Podedes compartir os debuxos co resto dos grupos gardiáns no muro. Así poderemos ver o traballo de todos!!

O MURO

ACTIVIDADE 3

Despois, respondede ás preguntas e corade os debuxos, escribe os vosos pensamentos e emocións mentres viades os vídeos e realizabades a actividade. Non esquezaades de pólo nas conclusións, porque os vosos sentimentos finalmente vos axudarán a realizar un auténtico Manifesto pola Terra.

O QUE SENTÍN AO COÑECER MOINA E NOAGA

ENVIAR

ACTIVIDADE 4

Gustouvos coñecer mulleres como Noaga e Moina? Agora, propóñovos unha actividade para podermos entender mellor como se poden sentir elas no seu día a día e por que é importante distribuír os recursos adecuadamente, e, ao mesmo tempo, a de utilizalos con responsabilidade.

É hora de dividir a aula en 5 grupos ao azar e, cando teñades os papeis e xogarades as dúas diferentes partes –'Vida Digna' e 'Sobrevivir'- pensade sobre que papel da nosa sociedade actual vos tocou desempeñar. Ás veces, pórse nos zapatos dos outros pode ser revelador... Despois de realizar o xogo: Mudariades as cousas?

FASE PECHADA

FASE 3 (10 A 12 ANOS)

Ola novamente a todas e todos!!

Durante estes días, vin as cestas e as billas que colocastes no muro. Sodes uns xenios!! Se non vistes os debuxos do resto de grupos gardiáns, animovos. Todos entenderon moi ben as vidas de Moína e Noaga. Conforme avanza os días e ides coñecendo mellor outros lugares do mundo, outras persoas de culturas diferentes e os problemas que este sistema económico de consumo xerou. Todas xuntas seremos unhas gardiás magníficas. Mais non somos as únicas.

Somos moitas e moitos os activistas comprometidos coa loita por un mundo máis xusto e ambientalmente sustentábel. Un exemplo é a miña amiga Greta. Unha gardiá coma nós. Déixovos **aquí** un par de artigos en que vos conta en que consiste a súa loita, para poderdes coñecela mellor.

ACTIVIDADE OPCIONAL

Creade un cartel para apoiar Greta, denunciando o uso irresponsábel dos recursos, así como a ma distribución da riqueza que vimos anteriormente. Colocádeo en espazos permitidos do voso centro e municipio, para as persoas poderen decatarse dos problemas que estades a enfrontar. Temos que pór límites ao uso que facemos dos recursos para poder vivir en equilibrio.

Tamén podedes colocalo no muro para que todos poidan ver os vosos carteis.

Despois de todo o que vimos, fainos falta descubrir o que se pode facer fronte á desigualdade entre as persoas e o uso irresponsábel dos recursos do planeta. Unha proposta de solución é mudar a economía consumista actual pola Economía Circular.

A Economía Circular

Como vedes, hai moito por facer, e moito por camiñar. Naturalmente, esta non é a única proposta; de feito, hai moitas máis, e para min sería de moita axuda que buscásedes comigo outras alternativas que se estean a levar a cabo no noso contorno.

Agora, propóñovos que investiguemos xuntas un pouco. Toca ver o que se está a facer no voso contorno para remediar algúns dos problemas que fomos vendo. Como vimos, algunhas propostas, como a economía circular, non dependen unicamente dos individuos, senón de moitos outros (empresas, políticos e organizacións). Os responsábeis de solucionar os problemas de desigualdade e de insustentabilidade do sistema somos todos. Políticos, empresas, asociacións e cidadás/áns. Agora haberá que ver o que fan os demais e o que facemos nós para contribuírmos para solucionar o problema.

ACTIVIDADE 1

Dividídevos en tres grupos, e que cada grupo se encargue de realizar unha busca. Os temas son tres: Economía Circular, as 3 R's e o Comercio xusto. Para que as ideas fiquen máis claras, responder a estas preguntas:

- 1. Quen se beneficiarían destas mudanzas? Como os beneficiaría?
- 2. Quen son os responsábeis de facer as mudanzas? Que deberían facer?

Agora que xa coñecedes mellor as alternativas... seriades capaces de realizar unha definición de cada unha?

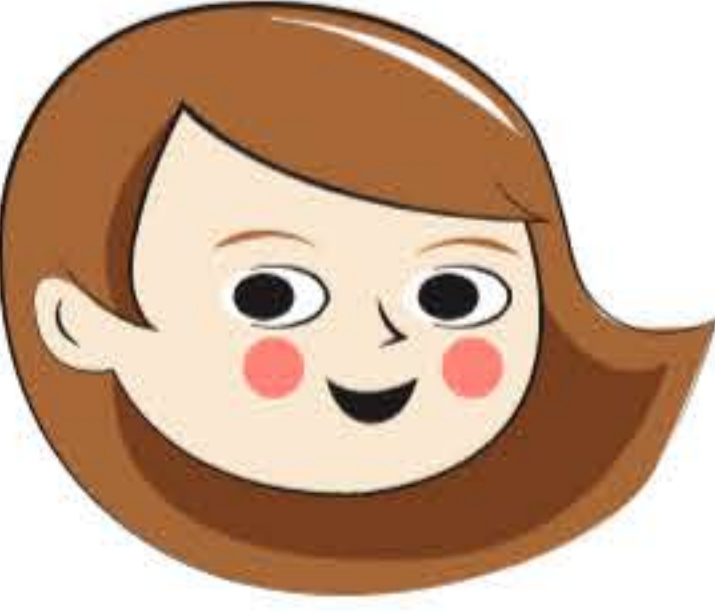
Non vos preocupedes, porque o faredes entre todos. Propómosvos que, entre todos os grupos, fagades unha definición, completando un pouco cada un, até que a definición final fique completa. Todos os grupos deben colaborar!!

ACTIVIDADE 2

Despois, colocar nas conclusións o máis importante do que aprendestes, as ideas principais. Na seguinte fase, faredes o Manifesto pola Terra e... é fundamental terdes claras as ideas!!!

CONCLUSIÓNS SOBRE AS ALTERNATIVAS

ENVIAR

Ademais de ver alternativas que levan a cabo os demais, tamén debemos observarnos a nós mesmas e o noso contorno máis próximo, de maneira que poidamos ver como estamos a actuar, e decidir se necesitamos mudar cousas do noso día a día para contribuír para a mudanza.

Para conseguilo, debedes dividirvos en dous grupos. Cada grupo investigará dous aspectos diferentes no voso centro.

ACTIVIDADE 3

Paso 1: A investigación

Agora, analicemos a vosta escola. Como o centro educativo é o espazo que compartides, imos pensar en como podemos ser o máis sustentábeis que sexa posíbel, xa que, se todas e todos vós vos unides, podedes conseguir grandes mudanzas. Para isto, animámosvos a vos dividir en dous grupos, especializándose cada grupo nun ámbito para investigar e xerar conciencia.

Grupo Recursos	Grupo Resíduos Cero
<ul style="list-style-type: none">• Cantos litros de auga se gastan dentro da escola nunha semana?• Canto electricidade é consumida?• Canto papel é consumido no centro? Habería forma de poupar?• Os responsábeis do centro e o profesorado, cren que gastan demasiado?• Hai accións no centro, aínda que sexan pequenas, que procuren o aproveitamento dos recursos? <p>Grupo A - Paso 2: A chuva de ideas para poupar</p> <p>Agora que xa tedes a información do voso centro, podedes pensar, mentres visitades a escola, formas de aforrar facendo mudanzas simples. Para iso, responde ás seguintes preguntas relacionadas coas anteriores.</p> <ul style="list-style-type: none">• Hai medidas de reaproveitamento da auga? Pensa nalgunhas.• Habería formas de consumir menos enerxía eléctrica? Pensa nalgunhas.• Habería forma de poupar papel? Pensa nalgunhas.• Fai un resumo de todo iso. <p>Se non se vos ocorren ideas, sempre podedes preguntar a outros profesores e adultos do centro ou investigar noutros espazos sobre truco para aforrar. Tamén podedes buscar información na Internet no caso de terdes a oportunidade.</p> <p>Despois de todo isto... O teu centro é ecolóxico?</p>	

Paso 3: A publicación

Agora, colocade os vosos descubrimentos e investigacións no muro. Así, poderedes compartir e ler sobre como son as escolas dos demais grupos e coñecer formas diferentes de coidar a Terra. E se o voso centro non fai moito... pedide que comece a tomar accións!!

O MURO

FASE PECHADA

FASE 4 (10 A 12 ANOS)

Ola novamente!!

Xa estamos case no final do camiño e aprendemos moitas cousas. Lembrades Moina e Noaga? E Greta? Moitos fixeron carteis de apoio á súa loita contra a Mudanza Climática, vístelo? Con certeza, ela estaría orgullosísima deles.

Con todo, antes de terminar, e como conclusión á nosa misión conxunta, propóñovos un último xogo. Esta actividade estará centrada en vós, no que aprendestes e no que pensades facer no futuro como gardiás deste planeta e de todos os seus habitantes.

ACTIVIDADE 1

Chámoo xogo de Palabras Chave e serve para descubrir que aprendemos sobre palabras importantes para o noso novo compromiso como gardiás. Hai unhas tarxetas coas palabras: igualdade, sustentabilidade, xustiza, benestar, responsabilidade. Todas elas teñen moita relación con todo o que traballamos. Divide o grupo en cinco grupos e que cada un se encargue dunha das palabras. Cada grupo deberá reflexionar e compartir co grupo o significado que ten a palabra con relación ao que se traballou nestes días. Despois escollerá un “Compromiso”, isto é, comprometerase a algunha acción para converter o mundo nun lugar xusto e ambientalmente sustentábel.

Non vos esquezades de colocar no muro os compromisos co hashtag **#commitment** e consultar os compromisos dos outros grupos.

O MURO

O manifesto

Chegou o final da vosa misión. Coma min, xa sodes unhas súper gardiás. Tedes o coñecemento e a vontade para mudar o mundo. Vimos moitas cousas durante estas semanas en que estivemos a traballar xuntas como gardiás. Lembrádevos de toda a información que fostes recompilando e colocando na aplicación? É o momento de recompilala para crear o manifesto.

É o momento de enviar a nosa mensaxe ao mundo e contribuír para expandir a necesidade de que persoas asumiren o seu papel de gardiáns dos seus conxéneres e do lar que compartimos.

No manifesto, debemos incluír:

- 1 Unha parte introdutoria que explique o que é “vivir ben”.
- 2 Cales son os problemas principais que provocan o malestar de moitas persoas e o esgotamento don noso planeta.
- 3 Que alternativas existen para poder combater estas inxustizas: o que fan as persoas? Que poderían facer as empresas e os partidos políticos para contribuíren para a solución dos problemas?
- 4 Que pediríamos ás persoas, ás empresas e aos partidos políticos para un futuro? Que propósitos de futuro pedimos que se cumpran con estas peticións?
- 5 Que compromisos adquirimos na actividade anterior?

Todo isto xa o respondestes co voso traballo de gardiás durante estas semanas. Agora só falta conseguir elaborar unha mensaxe para defendela perante o resto da cidadanía e contribuír para un mundo mellor.

Aquí tedes exemplos de manifestos que vos poden inspirar para decidir como facer o voso.

Lembrede que debedes incluír o logo que creastes e o lema xunto co contido do manifesto. Buscade información adicional para poder realizar o manifesto se for necesario. E lembrede que todo o que aprendestes nestas semanas descargando as vosas conclusión!

QUE APRENDEMOS?

Cando terminedes, colocade o ficheiro na aplicación e compartídeo no BLOG co hashtag **#Manifest** para que todos aqueles que teñan participado en Conectando Mundos poidan velo. Non vos esquezades de consultar o que os outros colocaron.

BLOG

FASE 5 (10 A 12 ANOS)

BBen, amigos e amigas miñas, a nosa colaboración, momentaneamente, chegou até aquí. Mais a nosa loita común continuará adiante. Sodes, coma min, unhas súper gardiás. Mais aínda debedes facer dúas cousas por min e pola nosa misión: Anímovos a ver os Manifestos pola Terra dos outros grupos gardiáns e tamén a compartirdes o voso coa familia, amigos, grupos do centro, etc., e a que o difundades para poder chegar ao maior número posíbel de persoas.

Agora, tócanos separar os nosos camiños. Loitar na vosa compañía foi extraordinario. Mentres haxa persoas coma vós haberá esperanza e alento para continuar a loitar.

Aínda que agora nos separamos, verémonos novamente no Día da Terra, o 22 de abril. Nese día, xuntámonos todas as súper gardiás que loitamos por un mundo xusto e sustentábel, e celebramos o noso compromiso e a nosa esperanza. Tedes unha nova misión súper heroica por cumprir!! E tamén moi creativa!!

Necesitamos que o 22 de abril todos os grupos gardiáns fagan algo moi especial: será un día de acción global. Só vos damos unha idea: a Árbore da Vida. Na maior parte das culturas antigas e indíxenas, a árbore ten un espazo fundamental. Os antigos mexicas, ou aztecas, crían en árbores sagradas capaces de captar o eco do cosmos. Para os celtas, a árbore sagrada era o pilar central do mundo. Na Biblia e na Cábala, tamén teñen un lugar de preferencia. Buda encontrou a sabedoría sentado baixo unha árbore. Os pobos orixinarios da América do Norte chaman irmáns e irmás ás árbores. As mulleres dalgúns pobos nómades do Oriente Próximo tatuábanse árbores no ventre para propiciar a fecundidade. Na antiga civilización exipcia, as árbores eran consideradas un nexo de unión entre a vida e a morte...

A árbore é un símbolo da Natureza, mais tamén fai parte das culturas do mundo. É un nexo de unión entre todas as persoas e de todas as persoas coa Terra. Por iso, será o noso emblema no día 22.

As gardiás necesitamos que cada grupo cre unha Árbore da Vida. Pode pintalo, esculpilo, formalo co corpo, deseñalo por computador, debuxalo nunha parede, compolo con palabras, fotografalo mentres é abrazado... A vosa creatividade é o límite. Non importa se é un gran cacto rosa ou un diminuto salgueiro chorón de escarvantes. Cantas máis formas, máis especies, máis cores, máis tamaños consigamos entre todas e todos, mellor!!

Despois, debedes colocalo no muro cos **#Earthday** e **#Conectandomundos**.

Porque facendo esta árbore, comprometédesvos coa vida, co planeta, con todas as persoas e seres vivos que a forman. Comprometédesvos a traballar por un mundo máis xusto e sustentábel.

E, se puidesdes, que todos o vexan! No centro, nas vosas familias, entre as vosas amizades... Que o contorno se encha de árbores da vida. Por iso, dicimos que é un Día de Acción Global. Que todos teñan coñecemento do noso descontento.

E se non quixerdes que sexa a vosa única acción, senón que desexades facer algo máis fantástico, para mostrar o voso compromiso, podedes facer unha protesta fronte ao voso Concello ou goberno local; ocupar unha praza próximas con pancartas para concienciar os veciños, saír a un espazo natural e limpalo, organizar unha actividade de concienciación nun centro cívico ou cultural, presentar unha obra de teatro sobre este tema nas rúas da vosa vila ou cidade, realizar unha batucada... Tamén podedes unirvos ao movemento estudantil *Fridays for Future*, que posibelmente organice eventos de protesta nalgún espazo próximo de ti porque xa está por todo o mundo.

Xa debo marchar, necesito pensar tamén como será a miña árbore. Quero que sexa moi grande e de follas brillantes...

Un forte abrazo e até a próxima.